

TERMINOLÓGIA

KLASICKÉHO TANCA

développer – rozbaľiť, rozvinúť, rozvíjať
divertissement – bezdejová tanečná vsuvka
diviser – rozdeliť, deliť, rozdeľovať
divisé – rozdelený
divisé en quart – rozdelený na štvrt'
divisé à demi – rozdelený na polovicu
divisé à trois quarts – rozdelený na $\frac{3}{4}$
double – dvojité, zdvojený, dvojnásobný, dvojaký
doubler – zdvojiť, alternovať, nahrádzať
du haut en bas – zhora nadol

E

écarté,-e – odľahlý,-á, vzdialený, rozkročený (v KTA natočenie tela, postoj, póza diagonálne)
écart *m.* – krok, skok nabok (**écart des jambes** – stoj rozkročný), odbočenie, vzdialenosť
échapper – uniknúť, vyhnúť sa, vyšmyknúť
effacer – zmazať, zotrieť, odstrániť, ustúpiť, miznúť
effacé – vyblednutý, utiahnutý, nenápadný (v KTA natočenie tela s neprekríženými DK)
élévation – zdvihnutie, zvýšenie (v metodike schopnosť výskoku, odpútania sa od zeme)
emboîter – spojiť, vsadiť, zasunúť, sklbiť, zapadať
en arrière – dozadu, naspäť (používa sa **pri pohybe prac. DK** do určeného smeru)
en avant – dopredu, vpred (používa sa **pri pohybe** pracujúcej DK)
en bas – dolu
en croix – do kríža, krížom
en cloche – do zvona, zvonovite
en dedans – dnu, dovnútra, (v metodike - smer točenia, krúženia)
en dehors – von, vonku, (v metodike - smer točenia, krúženia)
en diagonale – diagonálne, po diagonále
en face – tvárou
en haut – hore
en l'air – vo vzduchu
en manège – po kruhu
en rond – dookola
enchaînement – variácia, kombinácia
entrée – vstup, výstup
entrechat – skok v KTA
entrelacer – spletať, prepletať, zapletať
entrelacé – prepletaný, zapletaný
enveloppé – zavinutý
en tournant – v obrať, v otočení, otáčavý, otáčajúci sa
épaulement – metodicky - natočenie tela do diagonály (odvodené od pliec)
épaule(ž) – plece (l'épaule)
les épaules – plecia

F

failler – 1. nedodržať, nesplniť niečo, 2. klesať, poddať sa, 3. zlyhať, skoro, len-len
faire des pointes – tancovať na špičkách
fermé,-e – zatvorený,-á
fermer – zatvoriť
flic-flac – plesk, prásk (tanečný prvok)
fondre – taviť, rozpúšťať
fondú,-e – rozpustený,-á, roztopený,-á
fouetté,-e – šľahaný,-á, bičovaný,-á
fouetter – šibať, šľahať, bičovať
frapper – biť, udierať, tĺcť, raziť, klopať (ochladiť napr. nápoj)
frappé – udieraný

G

glissé – klzavý
glisser – klzať, šmykať
grand – veľký
grand plié – hlboký drep
grand préparation – veľká príprava (k veľkej rotácii)

CH

changer – meniť, vymeniť, premeniť, zmeniť
changement de pieds – vymieňanie, zmena, výmena nôh (DK)
chassé – prenasledovanie, stíhanie, prísuný krok
chat – mačka

J

jeter – hodiť, zhodiť, zvaliť
jeté – hodený (pas jeté - tanečný skok)
jeté passé – hodený prechod (prvok - skok v KTA)

L

la barre – tyč, žrd', prút
là bas – tam
la belle danse – krásny tanec (označenie tanca v 17. st.)
la coude – lakeť
la danse noble – vznešený, urodzený tanec (označenie tanca v 17. st.)
la danse classique – klasický tanec
la différence – rozdiel
la force – sila
la chaîne – reťaz, pásmo
la cheville – členok

la jambe – dolná končatina (DK)
la main – ruka (dlaň a prsty)
la place – miesto
la poignet – zápästie
la pointe – špička, špica, hrot
la pose – póza, položenie
la pose croisée – póza s „prekríženými DK“
la pose effacée – póza s „otvorenými - neprekríženými DK“
la pose écartée – póza v rovine diagonály
la position – pozícia
la position fermée – pozícia zatvorená
la position ouverte – pozícia otvorená
la promenade – prechádzka, promenáda
la répétition – opakovanie, skúška (v divadle)
la ronde – kolový tanec, ronda
la tête – hlava
la tour – otočka, obrat
le cou – krk
le divertissement – zábava, pobavenie, rozptýlenie (bezdejový tanec)
le dos – chrbát
le genou – koleno
le grand siècle – veľké storočie (myslené 17. storočie)
le changement – zmena, premena, výmena
le mouvement – pohyb
lent,- e – pomalý,- á
le pied – chodidlo
le pied à quart – chodidlo na štvrt' (relevé)
le pied à demi – chodidlo na polo (relevé)
le pied à trois quarts – chodidlo na trištvrt'e (relevé)
le point – bod, bodka, poloha
le rond – kruh
le saut – skok
l'étoile – hviezda
l'étoile de ballet – hviezda baletu
l'exercice – cvičenie, cvik
les bras – ramená, horné končatiny
les exercices – cvičenia
les pirouettes – piruety, točenia
les positions des bras – pozície rúk (HK)
les positions des pieds – pozície nôh (DK)

M

maître de ballet – majster baletu, baletný majster
marcher sur les pointes des pieds – chodiť, kráčať po špičkách
marquer – naznačovať, markýrovať

O

ouvert,-e – otvorený,- á

P

par terre – po zemi
pas – krok, chôdza, šľapaj
pas de deux – kroky dvoch
pas allé – chôdza
pas d'action – akčný krok (mimická scéna)
pas de basque – baskický krok
pas de bourré,-e – opitý, napchatý krok (názov podľa starého francúzskeho ľudového tanca)
pas composé – krok zložený
pas chassé – hnaný, naháňaný, prenasledovaný krok
pas de chat – krok mačky
pas de cheval – krok koňa
pas emboîté – krok spojený, vsadený, zasunutý, skĺbený
pas de menuet – krok menuetu
pas de papillon – krok motýľa (jeté passé en arrière)
pas de poisson – krok ryby
pas marché – pochod, pochodový krok
pas simple – krok jednoduchý
passé – prechod, minulý, uplynulý
passé en l'air – prechod vo vzduchu
passé par terre – prechod po zemi
penché derrière – záklon
penché devant – predklon
penché de côté – úklon
penché,-e – naklonený,-á, nachýlený,-á, šikmý,-á
petit,-e – malý,-á
piqué,-e – bodnutý,-á, pichnutý, uštipnutý, ťuknutý
pirouette – pirueta
pointé,-e – pichané,-á, bodané
port de bras – nesenie, vedenie rúk (horných končatín)
porter – niesť, nosiť, držať
précisément – precízne
première danseur – prvý tanečník
préparation – príprava

R

raccourci – skrátenie
relevé – zdvih, zdvihnutý, vyhrnutý
relever – zdvihnúť, znovu postaviť, povzniesť, zvýšiť
renversé – prevrátený
répétez après moi – opakujte po mne
rester – zostať
retirer – vytiahnuť, odtiahnuť
retiré,-e – vytiahnutý,-á, odľahlý,-á
révérence – poklona, pozdrav, úklon
rond de jambe – kruh nohou, krúženie nohou (dolnou končatinou)
royal – kráľovský, veľkolepý

S

saut – skok, zoskok, výskok
sauter – skákať, skočiť, odskočiť
sautiller – skackať, poskakovať, hopkať
sautillé – skackané, poskakované
sauté temps levé – skákaný plynulo zdvíhaný – v KTA skok
simple – jednoduchý, obyčajný
se détourner – obrátiť sa
se dresser sur les pointes des pieds – postaviť sa na špičky nôh, (na prsty)
se relever – postaviť sa, zdvihnúť sa
se retourner – vrátiť sa, obrátiť sa
soubresaut – náhly skok, trhnutie
soutenir – podopierať, podporovať, posilniť
soutenu,-e – uhladený,-á, stály, trvalý, neprestajný
sur la pointe – na špičke
sur le cou-de-pied – na krku chodidla
suivi – súvislý, nepretržitý

T

temps – čas, doba, obdobie, takt, tempo, počasie
temps lié – v KTA cvičenie (**lier** - zviazať, spojiť, spútať) - niekde sa píše aj **temps-lié**
temps relevé – prvok v KTA
tendre – napnúť, natiahnúť
tendu,-e – napnutý,-á, napätý, natiahnutý,-á
tenir – držať, zadržať, zachytiť
terminer – ukončiť
tire-bouchon – vývrtka, vrták (v metodike KTA poloha DK v passé nad kolenom)
tombé,-e – padnutý,-á
tomber – padnúť
tours – točenia
tour lent – pomalý obrat, otočenie

V

vers le point – k bodu
volé,-e – letený,-á
voler – lietať